

Mslmanlarn ilk qiblsinin ial edildiği gn

Qds hm mslmanlar, hm xristianlar, hm d yhudilr n mqdds saylr

Yerushalayim v ya Yerusalem) ial edildiği gndr. Yaxn rqd, Aralq dnizi il l dniz arasnda yerln v dnyann n qdim hrlrindn biri . l-Qds, (ivr القدس Arannews-Qdsn (rb olan Qdsn ial 1967-ci il iyunun 7-si saylr.Qds hm mslmanlar, hm xristianlar, hm d yhudilr n mqdds saylr. Khn hrd qala divarlar il dvrlnmi razid smavi dinin islam, xristian v yhudi dinlrinin mqdds mbdlri yerlir. Qds byk din arasndak ortaq nqt kimi briyyt tarixind zl bir hmiyyt dayr. Qdsd olan l-qsa mscidi mslmanlarn ilk qiblsidir. Qds mslmanlar n Mkk v Mdindn sonra nc mqdds hrdir. Mslmanlar n Qds l-qsa mscidinin yerldiyi, xristianlar n sa peymbrin son gnlrini yaad, hvarilrl Gizli Gr keirdiyi, armxa kildiyi v zhur etdiyi, yhudilr n brahim peymbrin olu smayl qurban ksdiyi yer, Sleyman peymbrin saraynn olduu, Davud peymbrin hrt qazand hrdir. Dnyann n qdim hrlrindn biri olan Qdsn ad qdim Mesopotamiyann mixi yazlarnda "Tanrnn hri" anlamna gldiyi dnln "Urusalima" olaraq gstrilir. Yhudilrin hr zrind hakimiiyyti dvrnd e.. 9-cu srd (kinci Dmir dvr) Qdsd hmiyytli tikinti ilri hyata keirilmi v 8-ci srd hr udeya krallnn dini v inzibati mrkzin evrilmidir. Byk tarixi boyunca Qds mumilikd iki df darmadan edilib, 23 df ial edilib, 52 df hcuma mruz qalb, 44 df l keirilib v yenidn azad edilib. Qdsn David hri adlandrlan n qdim hisssi e.. 4-c minillikd salnb. 1538-ci ild darmadan edilmli hrin divarlar Sultan Sleyman Qanuninin hkmanl altnda yenidn hrlb. Hal-hazrda hmin divarlar mslman, xristian, yhudi v ermni olmaq zr drd mhlldn ibart Khn hri hat edir. 1981-ci ild Khn hr Dnya Mdniyyt Miraslar siyahsna daxil edilib. Hmin razi eyni zamanda thlkd olan mumdnnya irslri siyahsna da daxil edilib.1950-ci il yanvarn 23-d Kinesset Qds srailin paytaxt elan edib. 1967-ci ild ba vern Altgnlk mharibd is srail Qds zrind tam nzarti l keirir. hrin tam l keirilmsi tarixi kimi iyunun 7-i gtrlr.Qdsn statusu qzn mzakirlr mvzusudur. Hm srail, hm d Flstin Muxtariyyti Qds z paytaxt sayr, lakin flstinlilrin ksriyyti de-fakto buraya getmk hququndan mhrumdur. srailin rqi Qds zrind suverenliyi BMT v dnyann ksr dvltlri trfindn tannmayb. Ayrc divarla v .ideoloji baxlarla iki yer blnm unikal mqdds hr olan Qdsn taleyi hl d qeyri-myyndir